

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap székiülésére vo-
naikozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hírlételet árak:

Egész évre ----- 12 .
Félévre ----- 6 .
Negyedévre ----- 3 .
Egy óra ----- 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppnapok kivételével.

Nagybeeskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 100. szám.

Kedd, május 3.

A helyzethez.

Jól értesült forrásból írják a „Pester Corresponden-
nek a következő tudósítást:

Budapest, május 3.

A Kinában és Kuba szigetén folyó dolgok fejlődése most csak másodrendű fontossággal bír, mert a monarchia belsejében történő események veszik igénybe a politikai tényezők figyelmét. Az európai hatalmak kínai versenyében Ausztria-Magyarország politikáját nem vezeti közvetlen érdek és Kuba függetlenségi nyilatkozata is csak annyiban bír reánk nézve érdekléssel, amennyiben a két uralkodó család közt létező rokoni kötelék indít arra bennünket. Annál teljesebben igénybe veszi a közérdeklődést a belső helyzet fejlődése, és különösen a kilátások, melyek abból a kiegyezésre származnak.

És itt is csak egy-két olyan esemény történt legujabban, melyek a dolgok folyására befolyást gyakorolhatnak és reméljük, fognak is, mert mindegyikük békés tüneteket nyújt elénk és kísérletet a gyors egyetértés utjának egyengetésére.

Mint az utolsó napok páratlanul fontosabb eseménye áll előttünk gróf Thun osztrák miniszterelnök beszéde, melyet a birodalmi tanács szerdai ülésében mondott a nyelvkérdésben. Alig csillapodott le az izgatottság, melyet a birodalmi tanács ama határozata okozott, hogy Badeni volt miniszterelnök vád alá helyezési ügye parlamenti bizottsághoz utasították és alig hangzott el a németek féktelen öröme, máris felemelkedett gróf Thun, hogy kormány-nyilatkozatot tegyen, mely alkalmasnak látszik a parlamenti tárgyalások nyugodt menetét biztosítani.

Vagy 19 kiegyezési javaslat és 9 sürgősségi indítvány, — ezek a nyelvkérdés rendezése végett parlamenti bizottság kiküldését sürgetik, — fekszik a birodalmi tanács előtt. A delegációk miatt utolsó ülését a nyári szünet előtt május 5-én tartja a birodalmi tanács és a kilenc sürgősségi

indítványhoz egyelőre 54 szónok iratta fel magát. Ez nem jelent egyebet, mint hogy a kiegyezési javaslatok hosszú időre ki vannak zárva a vitából, és hogy azok rendes parlamenti tárgyalása lehetetlen.

Gróf Thun említett beszéde a sürgősségi indítványoknak a kormány ellen irányuló célzatát elvette az által, hogy ő is parlamenti bizottság kiküldése mellett nyilatkozott, melynek feladata lenne megállapítani az elveket, melyek szerint a nyelvkérdések, mert több van és minden koronatarományban van legalább egy, törvény által rendezendők lennének. E beszédre a birodalmi tanácsnak csak egy válasza lehet és ennek parlamenti bizottság kiküldésének és a kiegyezési javaslatok első olvasásában való elfogadásának kellene lenni. Ezt május 5-ig el lehetne végezni a pártállás legnyomatókosabb hangsúlyozása mellett. Ha így lenne, akkor a bizottságok a delegációk üléséhez alatt is tárgyalhatnának és ami fő: Magyarország is munkához láthatna.

Magyarországon egyelőre még a bizottságok sem tárgyalhatnak, mert nem akarunk hiában való munkát végezni. A magyar kvótabizottság üzenete sok tekintetben békítőleg és előzékenyen hangzik. Lehet, hogy e kérdésben nem merülnek fel nagy nehézségek, mert itt számok beszélnek, nem szenvedélyek.

Ausztriának most és épen most, a tizenkettedik órában be kell bizonyítania, hogy akarja a kiegyezési tárgyalások befejezését. Ha fel tud emelkedni a birodalmi tanács a helyzet e magaslátára, akkor eltűnhetnek a nehézségek, melyek e mű előtornyosulnak; ha nem, akkor megfontolás alá lehetne venni egy második provizórium eshetőségét, csak hogy ez második provizórium a vég kezdetét jelentené.

Nem szabad feledni a nehézségeket melyek a magyar országgyűlésen gördül-
nének egy második provizórium elé, melynek a magyar országgyűlést csak egy esetben lehetne megnyerni: ha azt határo-

zattan az önálló vámterület felállítására céljából kérik.

Ezt jól megjegyezhetnék maguknak Ausztriában, mert ott nagyobb érdek a közös vámterület, mint Magyarországon és a vámkorlátokat gyorsabban felállítják, mintsem eltávolítják.

Képviselőjelölés Stubnyán. A stubnyai választókerületben a nagyszámú választóközönség részvételével tegnap tartott értekezleten, J. J. Ferencet, szabadsárvü párti programmal, nagy lelkesedés közt képviselőnek jelölték.

Levél Amerikából.

Varga Ferenc, Torontál vármegye egykori alispánja, ki jelenleg Jawa, amerikai államban él, hol ügyvédeskedik, — legutóbb ismét levelet írt régi hű barátjának, Mészáros Lipót megyei főpénztárnak, a melyben érdekes részleteket mond el az amerikai háborúról. A levél idevonatkozó részét a főpénztáros ur szíveségéből a következőkben közöljük:

Leon, Iowa április 11.

Igaz, ez a spanyol cubai baj, nagyon elfoglalja egész valónkat; de mi itt a nyugaton sokkal biztosabban érezzük magunkat még akkor is, ha a háború csak ugyan kitör, mert ez csak a tengeren lesz folytatva, s ha mi nem lennénk képesek megsemmisíteni a spanyol had erőt, és ők lennének győztesek; akkor csak a tengerre fekvő néhány nagy város lenne kitéve a spanyol hadi hajók ostromának. De mi ettől sem félünk, mert a mi hajó hadi erőnk is jó állapotban van. A mi a háborút illeti, nincs oly hatalom, mely Amerikát saját földjén merné megtámadni, mert Amerika milliókat állíthat ki ha kell, a távolság is sokat segít. Mi csak mosolygunk rajta, ha a lapok azt a hírt hozzák, hogy az osztrák fog segíteni a spanyolnak. Mi úgy tudjuk, miként az európai hatalmaknak elég dolguk van otthon, ezért úgy látjuk, hogy mindent elkövettek, meg akadályozni a háborút Amerika és Spanyol ország közt. A mai nap határozott. Ma küldte be elnökünk a kongresszushoz

A „TORONTÁI“ tárczaja.

A nőkről.

Olvasva ezt a címet, mindenki azt hihetné, nem tudom, mennyire jogosan, hogy én itten a szép nemről fogok hasábotat összefirkálni. Azonban egy-két sor átpillantása után nagyon csalódnai fog az olvasó, mert én nem a szép nemről, hanem a gyengébb nemről akarok elmondani egyet-
mást. A nőkről, a gyengébb szép nemről, írni olyan háládatos téma, hogy manapság minden tollat forgató ember megpróbálkozik a „nők“-kel. Igen szép és bájos olvasóim a gyengébb nemről engedjétek meg, hogy ez alkalommal ne udvaroljak nektek, azaz ne bókoljak nektek, azaz ne mondjak nektek édes hazugságot a szemetekbe.

A férfi ideáljáról, a nőről nem fogok triviálisabbnál triviálisabb frázisokat mondani, ha triviálitást mondok is, az minden bizonytalanság lesz, p. o. illyenszerű igazság, hogy a nő szíve, ez a regényírók előtt annyira megfajthatlan valami, épen olyan huzdarab, épen olyan funkciókkal, mint a férfi szíve, a mely a szív rejtelmeit eddigelé bizony nem sok embernek jutott eszébe kutatgatni.

No de térjünk most már át a tárgyunkra és beszéljünk a legnagyobb komolysággal, ha nem is nagyképekűdösséssel, a nőkről.

Ez a szó nő reánk való relációiban legalább is három fogalmat fejez ki: az anya, a nővér

és a kedves (Geliebte), a feleség (e cikkben továbbra ez utolsó fogalom megjelölésére a feleség szót fogom használni) fogalmát, miért is jelen témám tárgyalása e három szűkebb fogalomhoz képest három részre fog osztani.

Az anya.

Nem tudni, a természet oltotta-e belénk avagy a nevelésnek az eredménye az, hogy a gyermek annyira ragaszkodik az anyjához. Szerény nézetem szerint, a gyermek ragaszkodása az anyjához két tényezőnek az eredménye; ez a két tényező az anyai szeretet nyilvánulása (mondjuk tehát, hogy a nevelés) és az emberi természet. Az feltétlenül igaz, hogy az újszülöttben a legkisebb jele sem található meg a hálának, de másképp az igaz, hogy a Newton törvénye: minden hatás egyenlő az ellenhatással (actio est par reactioni), nemcsak az anyagi világban érvényes.

A csecsemőnél az anyai szeretet ellenhatása bár nemcsak egy irányban nyilatkozik meg, mégis javarészt a viszongragaszkodás az anyai szeretet egész kvantumát mintegy magában foglalja. Az eredmény az, hogy az anyai szereti gyermekét és a gyermek szereti anyját. Ez a természet rendje, ennek így kell lennie.

A természetben megszoktuk azt, hogy nem elégszünk meg a pusztán tényekkel; nem elég, hogy tudjuk, mi az oka ennek, vagy amannak a jelenségnek, hanem célszerűségi szempontból is kérdészködünk. Mi a célja a természetnek ezzel, vagy amazzal a tüneményvel? A természetben mindenütt és mindenben célszerűséget látunk; hogy ez a célszerűség csak a mi szempontunkból célszerűség, magában véve pedig

semmi egyéb, mint vak káosz, ez szintén igaz lehet, de mi most nem akarunk skolasztikus szörszálhasogatásokba bocsátkozni, sem pedig szürke teoriákra építeni. Mi úgy tudjuk és meg is bizonyosodhatunk arról, hogy a természetben igenis van célszerűség. Ha tehát van célszerűség, úgy egész joggal kérdezhajtuk azt, miért bizott a természet bennünket a legszegébb korban mind testileg, mind szellemileg, mind pedig erkölcsileg a gyengébb nemből való házasságra, anyánkra?

Igen nehezen tudunk e kérdésre felelni; úgy kell lennie, és úgy is van, hogy a nőnek mindazon tehetségei megvannak, a melyek szűkebbésségek arra, hogy a nő minden tekintetben gyermeke őrangyala, valódi gondviselés lehessen. Hogy ezek a tehetségek legalább potenciáliter megvannak, bizonyítja az anyának már ismert ragaszkodása a gyermekeihez.

E nélkül az önfeláldozó odsadás nélkül, e nélkül a nagy lelki műveltség nélkül semmi körülmény között sem lehetne lehetséges, hogy az anya őráb aanyala legyen gyermekeinek.

Ha az anyának csakis ennyi tehetsége, van, úgy is neki köszönhetjük testi épségünket; hogy azonban szellemi épségünket is anyának köszönhessük, oda még igen sok kell; azt csakis civilizációknak haladása adhatja meg oda feltétlenül szükséges a nőnek a férfakkal való egyenjogusítása.

A nővér.

Ki ne emlékezne azok közül, a kiknek voltak egykoru leánytestvéreik, örömmel vissza kellemesen töltött, ártatlan gyermekkorára. A

A hivatalos melléklet nélkül.

Mestage-t. Amerika szegényen néste a roppant mésszárlást Cubában. Több mint 300 ezer ember élete adózott a spanyol kegyetlenségnek. Nem tudom a magyar lapok adnak-e igaz tudósítást? én csupán a Nép szászóját olvasom. Igen ritkán más magyar lapot 's látom még csak meg sem említi, hogy savor és sivatár zug. A' mi tudósításunk a spanyol mésszárlásokról tökéletesen hiteles. Több szenatorunk, képviselőnk mentek át Cubába, hogy meggyőződjenek a valódi tényekről, 's egy hangulag azt mondják, hogy lehetetlen lefesteni a' Cubában elkövetett kegyetlenségeket. Pedig sokan minden áron kiakarták kerülni a' nyit harcát. Kétséget nem szenved, hogy a' spanyol torpedo-mive okozta a' Maine tengeri hajónk elvételét. E' hajó békésen állott a' kikötőben, midőn ugyan akkor egy spanyol tengeri hajó állott a' new yorki kikötőben. 266 tengerész katonánk lelte ott halálát. Kormányunk a' leg nagyobb csúnddel, vizsgálta meg a' hajóelcsúsztása okát 's még akkor is midőn a' tény világosan kimutatta a' gaz spanyol tettet, kormányunk csupán az emberiség tekintetéből követelte, hogy elégelje meg a cubai mésszárlást. Ma van a' nagy nap, mely elhatározza a' jövőt. Mire e' soraim kezdődnek jutnak, már az ágyuk hihetőleg harognak az atlanti tengeren. Mi lesse az eredmény a' jövő fogja megmutatni. Mi az emberiségért harcolunk, mert nekünk nem kell Cuba, sem, semmi más territorium. Most is attól kell félnünk, hogy saját nagyságunk alatt ne roskadjunk össze. Mi békében óhajtánánk élni az egész világgal ha lehet; de a' nemzet becsülete szent, 's mint jelenleg kikerülhetlen a' háboru. Valóban ideje volna, ha a spanyol el lenne törölve a föld kerekességéről. A' történet átokkal jegyzte föl a' spanyol inquisitót, 's mint bánt Cubával!

A lapból látom, hogy az osztrák parlament ép oly rakoncátlan lesz, mint az, melyet fölösslottak, roppant szerencsétlenség ez a' nemzeti kérdés, és még ehhez járul a' vallás. A' pápa is bele akart avatkozni az amerikai és spanyol kösti zavarokban; de elnökünk szépen tudatta vele, hogy ez nem vallásos háboru, azt hiszem mi e tekintetben nagyon szerencsések vagyunk, itt ha a' szülők nem is, gyermekeik együtt egy yanke-k lesznek; 's ha veszély fenyegeti a' hont mint egy egyén kézen van az ellen állásra.

Majd minden amerikai lap adta arcképét báró Danielnének, azt mondja, Magyar hon híres gyönyörű nőivel, 's hogy a' bárónő a' legnép szerűbb lény, ki adja a' tónust a' honban, 's hatalom a politikában 's végül meg érinti, hogy a' német császár, midőn bucent vett tőle, a' magyar nemzeti szokás szerint meg csókolta a' báróné kezét. Ide sárom arc képét.

Az ég legyen veletek.

Mélyen tisztelő öreg barátod
Varga Ferencz.

fiúgyermek az egykoru leánytestvérével egy világban él: egy és ugyanazon atyát szeretik, némi félelmet rejtgető tisztelettel; egy eszmékörben mozognak; mindent egyformán látnak. Azonban lelküknek és szellemüknek ezen tökéletes egybeolvadása, az az együttérzés és együttgondolkodás nem tart sokáig. Legfeljebb addig egyenlő a két testvér, a míg a fiúgyermek megtanulja az első latin deklinációt. Itt már elválnak utjaik. A leány legjobb esetben az emberi ismeretek minimumát sajátítja el s ezután tanul egy kis kézimunkát; ezalatt kifejlik fizikailag is; — a haja megnő, a mama pedig hosszú ruhában járhatja, és ha csak valamire való arccskája van, késő az angyal; a férfioscsókelé ideálját imádja ebben a szellemileg annyira fejletlen teremtésben.

A fivér pedig, a kívül a kertben, a sétatéren, a gyermekszobában, egy szóval mindenütt, a hol csak gyermek korában megfordult, együtt játszott, együtt mulatott; illetve együtt élt, egész más világba jutott, mint a nővére. Ha csak fel tudta hasszálni idejét, felszabadulhatott az előítéletektől, felszabadulhatott az alól a békák alól, a melyekben szelleme és hite verve volt. De ha nem is jutott a férfi a felvilágosodásig; ugy is társadalmi állása a férfinak olyan, hogy őt a nő felé emeli. Így például leereszkedőleg magas tónusban és néha még affektált orrhangon is beszélhet nővérével. — A két testvért immár nagy úr választja el egymástól, a férfi a nőt felnőt gyermeknek tekinti, a nő pedig a férfit

HIREK.

Tájékoztató.

Május 5. Megyei áll. választmány.
Május 9. Közigazgatási bizottság ülése.
Május 15. Jegyzők gyűlése.
Május 15. Tiszi szék.
Május 15. Kerékpárverseny Nagybecskerekén.
Május 16. Tavaszki közgyűlés.
A villamos világítással ellátott gőzfűrdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— A honvédség köréből. Podluzsányi Gyula alezredes tegnap éjjel Nagybecskerekre érkezett, hogy megvizsgálja a póttartalékosokat, mielőtt még azok szabadságra mennének.

— Plébános vizsgák. A csanádi egyházmegye presynodális bizottsága ma kedden Németh József főszentelt püspök elnöklése alatt plébános vizsgát tart. A vizsgára egyedül Sántha Pál szat. mártóni adminisztrátor jelentkezett.

— Iskolaszék. A nagybecskereki közs. iskolaszék tegnap délután dr. Plechl Szilárd elnöklése alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Menczer Lipót, dr. Brájler Lajos, Jeszenszky Nándor, Mayer Rzsó, Stakics Zsarko, dr. Gyorgyevits Mihos, Baaden Károly, Krummenacker Ferenc, Benkóczy Illés, Szilvássy János, Rédi Ferenc, Wégling István és a bizottság jegyzője Váry Mihály. Minthogy a „József-kórház igazgatósága által beterveztett orvosi szakvélemény Szabó Sándor tanító egészségi állapotában csak javulást és nem teljes gyógyulást tüntet fel, az iskolaszék nevezett tanítót a jelen iskolaév még hátralévő idejére a tanítás alól felmentti és helyettesítésével a kisegítő tanítót bizza meg. Egyben felhívja a bizottság Szabót, hogy az ipariskolára vonatkozólag saját költségén gondoskodjék helyettesről. Az ipariskolai tantestület véglegesítés iránti kérvényét az iskolaszék felterjeszti a miniszteriumhoz.

— A temesi tisztújítás. Tegnap távirati rovatunkban hirt adtunk arról, hogy Temes megye alispánjává Kapdebo Gergelyt, főjegyzővé pedig Reviczky Pált választották meg. A szavazásnál az alispáni állás betöltésénél kapott még Kapdebo 284, Kovacsics Gyula 35 és Dobó László 21 szavazatot. Reviczkyt, kit a hivatalos életen kívül kitűnő tollú írónak is ismernek, egyhangulag választották meg. Rékási főszolgabírónak Jeszenszky Jácot, központi főbírónak Joannovich Sándort választották meg. Dr. Molnár főispán Ferenczy Sándor aljegyzőt tb. főjegyzőnek kinevezte. Kapdebo Gergely alispán vezetése alatt tisztelt a főispánnál, majd Reviczky Pál főjegyző vezetése alatt Kapdebo Gergely alispánnál, végül Lendvai Miklós tb. főjegyző vezetése alatt Reviczky Pál főjegyzőnél.

— Eljegyzés. Lobonez Péter pancsovai adóhivatali ellenőr Réva Ujfalun eljegyezte Pettkó János volt községi bíró leányát, Auréla kisasszonyt. — Mühle Arpad, temesvári virágkereskedő fia, eljegyezte Rieger Margit kisasszonyt, Rieger Ferenc városi törvényhatósági bizottsági tag leányát.

— Pálmai Ilka és Torontálvármegye. Ne tessék előre örülni: az aranyos nem jön hozzánk vendégszeropelni, pedig sem ő, sem mi nem járnánk rosszul. Másról van itt szó. Ugy beszélük — a Pesti Hirlap is írta a minap — hogy édes apja, kit Petrács Agostonnak hívnak s aki a honvédelaphól szegényes kis nyugdíjat húz, a szabadságharc meleg napjaiban a vörös sapkások között harcolt és az alibunári szuronyharcban is részt vett, amely 1848 december 12-dikén folyt le. Amikor Petrács szuronysegezve rohant előre, egy bolond kartács surolta a jobb lábaszárát. A megsebesült vités hosszabb ideig betegeskedett s azután két évig járt mankón. Később, midőn már állami mérnök volt, megnősült, elvévén Ungmegye legszébb leányát, Gyöngyösi Ilonát, aki azután Pálmai Ilkával ajándékozta meg az urát. Azóta persze sok víz lefolyt a Dunán s Petrács Agoston ma hetvenkét éves. Am azért a kartács nyoma még ma is meglátszik a lábaszárán, térden alól, ami különben elég természetes. Az azonban már nem oly egyszerű és természetes, hogy ehhez a seb helyéhez teljesen hasonló sebhely látható Pálmai Ilka lábán is, a téden alól, ugyanazon a helyen, ahol az apjé van. Hogy öröklés következménye ez, vagy nem, az teljesen más kérdés, de hogy Pálmai Ilka jobb térd alatt ez a jel nem mese, az bizonyos, mert a dolgok állásáról egészen illetékes helyről értesülünk. Most csak az a kérdés, hogyan fogunk mi torontáliai ennek a hírnek a valódiságáról meggyőződni. Pedig minket érdekel első sorban, mert Alibunáron, tehát Torontálban kapta az öreg Petrács az ő — a leánya révén — híressé vált sebet.

— A vidéki hírlapírók május 8-iki közgyűlésére eddig a magyarországi vidéki sajtó szejnájához tartozó 32 tag jelentkezett. A vidéki sajtó legelőkelőbb napilapjaiban dicserőleg emlékeznek meg a helybeli bizottság tevékenységéről és a városi hatóság barátságos érzelméről. A magyarországi vidéki hírlapírók szervezkedése még a külföldön is rokonszenves érdeklődést kelt. A Serpeille Maxime szerkesztésében megjelenő „La Presse Internationale“ című előkelő szaklap, mely mint a nemzetközi sajtó-szövetség párisi bizottságának közlönye a sajtó munkásainak társulását figyelemmel kíséri, jelszi a Temesvárott május 8-án tartandó országos gyűlést.

— A verseci felhőszakadás. Versecről jelentik. Csak ma tűnt ki, hogy mily óriási kárt okozott a tegnapi esti felhőszakadás és árvízveszedelem. A legszomorúbb, hogy a csapás éppen a szegényebb osztályt sújtotta. Nagy szerencse, hogy az áradás nem éjjel történt. Emberélet nem esett áldozatul. A kertek, szőlők mind tönkret mentek a Meszits környékén. A métervastagságu védő kőfalak is több helyen bedőltek. A víz magassága 12 centiméterrel haladta meg az 1882-iki vizállást, amikor szintén nagy volt a veszedelem és sok ember vízbe

gyermekes naivságában már neménél fogva is komolyan tartja.

Nyolc- kilenc éves korunkig mi sem választ el nővérünkötől, de már tizenéves korunkban egészen más világban élünk.

Vegyünk két igen komoly és a mai fogalmakhoz képest jól nevelt testvért: a fiú 18 éves korában a fenomenon- és noumenon-világ rejtélyei felett töpreng, míg a leány, mondom: a legjobb esetben, azon igyekezik, hogy minél fényesebben, divatosabban és talán olcsóbban állítsa ki a kelengyét.

A feleség.

„Férfi sorsa a nő.”

A javakorban levő leány férjhez megy és így ismét össze kell fornia a nő egész lényének a szeretett férj lényével. — Eddigi okoskodásunkból az tűnt ki, hogy a szellemi élet terén a nőlény a nővel szemben a férfi illeti meg. A házasság fogalmában pedig (persze az ideális házasságot tartva szem előtt), benne foglaltatik a két lény legbensőbb összeolvadása. — Hogy lehetséges már most, hogy a férfi, ez a biborban született ember, megértse a szegény hamupipkét? Hogy a lehetetlenség nyilvánvaló legyen, vegyük azt a gyakori esetet, hogy egy szép libácska egy nagy műveltségű férfinek megy nőül. A férj, ha gyöngéd, ugy fog bánni a feleségével, mint egy kis babával, ha pedig durva, az akkor éppen hamupipke lesz az asszonyból.

A házasság ethikai tartalmánál fogva, a két léleknek össze kell fornia, mielőtt azonban ez az összeforrás megtörténhetné, egyneműnek kell lennie a két léleknek. Innen van, hogy vagy a nő emelkedik a férféhoz, vagy pedig a férfi hajol le a nőhöz. Sajnos, az utóbbi eset a gyakori.

* * *

Mindezekből látjuk, hogy ugy a férfi, valamint a gyermekek sorsára döntő befolyása van a nőnek. Mint nővéreknél van a nőnek legkevesebb befolyása és innen van az, hogy a nőt, a míg nem anya, vagy nem feleség, elhanyagoljuk, nem vesszük komolyan, ne feledjük azonban, hogy a nővérből, a leányból lesz a feleség és az anya; ne feledjük, hogy a nőnek nagy, igen nagy befolyása van az egész emberiségre.

önvétken kívül jutott a nő ebbe a kedvezőtlen helyzetbe, a melyben manapság is van s azért a férfiak, az elnyomók feladata őket megváltani, feloldozni a férfidespotizmus alól; vissza kell helyezni a nőket az őket megillető természetadta jogaikba.

Toljuk a haladás szekereit előre, mert minél hamarabb érünk célhoz, annál nyugodtabb lelkiismerettel állhat majd századunk a világtörténelem ítélőszéke előtt.

fult. A víz duzzadását részben a városban levő nagy kőhidak okozták, amelyeket nagyvízlású vashidakkal kellene kicserélni. A legnagyobb kárt a felbőszakadás a szépen helyreállított szőlőkben tette; a hegyekről lehordta a földet, gyökereitől tépte ki a szőlőt, másutt lábnai magas iszappal borította el, teljesen tönkre tévén a szép hajtásnak idült nemesített venyigéket. Némely birtokosnak több ezer forint kára van. Eddig csak néhány ház dűlt össze, mert a víz szerencsére rohamosan le is apadt. Hír szerint Temes-Kutason is nagy a kár.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara szombaton Vest Ede lovag elnöklété mellett ülést tartott. Különböző elnöki jelentések után, a titkár jelentése az ügyforgalomról, valamint a nagybecskereki kerék-párversenyek szaktanfolyamának zárvizsgájáról tudomásul vétetett, ugyancsak Tedeschi János ker. tanácsos jelentése a temesvári hasonló tanfolyam vizsgájáról. A napirend tárgyai közül a következőket emeljük ki: Az országos és heti vásároknak esetleg vasárnapra való áthelyezése ügyében a kamara elvben oda nyilatkozik, hogy az országos vásároknak vasárnapra való áthelyezése a helyi viszonyokhoz képest célszerűnek mutatkozik, a heti piacok azonban továbbra is a hét köznapokra szorítottak. — A kereskedelmi alkalmazottak ez évi II. országos kongresszusán a kamara is képviseltetni fogja magát, s egyuttal anyagilag is támogatni fogja azt. — Végül elnök indítványára a kamara elhatározza, hogy az 1900. párisi világkiállítás alkalmára kerületbeli 2 kereskedő és 2 iparos részére egy-egy 250 frtos tanulmányi ösztöndíjat tűz ki, melyet annak idején pályázat útján fog kiosztani, s miután az elnök még a kamarai tagok figyelmébe ajánlta az 1900. évi budapest-párisi kirándulásban való részvételt, melynek programja nagy kényelem mellett jutányos is, s a melyre előjegyzéseket a Temesvárott alakult széleskörű bizottság tagjai és jegyzője elfogadnak, — továbbá az ülés tudomására hozza a vidéki hírlapírók szövetségének meghívóját a f. é. május hó 8-án Temesvárott tartandó közgyűlésre, az ülés véget ért.

Színészet.

— Daniella Malvin hangversenye. Szép szökehadju énekesnő mutatta be magát tegnap a nagybecskereki közönségnek. Sajnos, nem sokan hallgatták. Hova-tovább meg kell barátkoznunk azszal a gondolattal, hogy Nagybecskereknek van közönsége, mely megnézi a tragédiát, az operettet, a Goldstein Szémit, a zengerajt, a cirkuszt, de olyan amelyiknek hangverseny kellene, az nincs. Példa rá az a sok blamsge, melylyel az utóbbi évek hangversenyei jártak. Takács Mihály, Ney Dávid, Semsey Mariska sorát Daniella Malvin is osztja, ő is csak annak a bizonyos „kicsiny, de válogatott” közönségnek énekel, melyről a tudósítók másnap kellő discreció mellett megemlékezni szoktak. Pedig nagyobb közönséget érdemelt volna ez a rokonszenves énekesnő, ki néhány évig Németország legnagyobb színpadain, Berlinben, Hamburgban és más nagyobb városokban működött a kritika s a közönség legnagyobb megelégedésére. A kisasszonynak lágy kellemes szopránhangja van, melylyel különösen a koloratur-énekekben virtuoz művészettel bánik. Minden nehézség nélkül eléri a c-t, e-t egy d-t is énekel szépen, erőteljesen és minden erőlködés nélkül, úgyhogy ez a néhány muzikális ember, ki gyönyörűséggel hallgatta a szép éneket, lelkesen összeültötte a tenyerét. Goud híres keringőjében (Romeo és Julia), valamint Gilda nagy áriájában (Rigoletto) kitűnő operanékesnőnek mutatta be magát. Nem csekélyebb elismerést érdemel mint dalénekesnő. Régen hallottunk, a kellemes, behizelgő hangtól eltekintve, egyszerű daloka annyi intelligenciával s oly kifejezésteljesen előadni, mint tegnap. A csekély számú közönség igen hálásan fogadta a kitűnő énekesnőt s minden egyes számát lelkesen megtapsolta. Az est többi száma is kitűnően sikerült. Göös Aranka, Halmay, Kápolnay Juliska és Darócsy egy-egy monológgal, illetve szavallattal mulattatták a közönséget. Göös és Darócsy szép virágcsokrokat kaptak. Végül Tóth Ersei és Ujvári Rózi ügyesen és sok tüsszel jártak egy — kankánt.

Sport.

Kerékpárverseny Nagybecskereken.

A „Nagybecskereki Kerékpár-Egylet” zombori Rónay Jenő főispán, egyleti díszelnök vezénközlésével 1898. évi május hó 15-én d. u. 3 órakor Nagybecskereken ujonnan alakított saját versenypályáján országos kerékpárversenyt rendez melyre a társuleteket és a kerékpár-sport barátjait es uton meghívja az egylet.

Az egylet versenypályája a vasuti indóházak közvetlen közelében van; hossza 333 $\frac{1}{2}$ m., szélessége a csoldalon 7 m., egybűtt pedig 6-5 m., fordulónak emelkedése 2-11 m.

A pályatest felülete cementréteggel van bevonva.

Sorrend:

1. Május 14-én este és 15-én reggel vendégek érkezése.
2. Május 14-én este 7-től 8 óráig társzene a Ferenc József-téren, 8 órakor ismerkedési estély kaszinó kertjében.
3. Május 15-én d. e. 11-től 12 óráig társzene a Ferenc József-téren és fél 1 órakor a Rózsa-szállodában társas ebéd étlap szerint.
4. Május 15-én délután 2 órakor gyűlés a Ferenc József-téren és 2 és fél órakor kivonulás a versenypályára.
5. Május 15-én este 8 órakor társas vacsora a kaszinó kertjében és díkjioszás.

Versenysorrend:

1. Megnyitó verseny. (Nyilt.) 2000 m., 6 kör. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak közép ezüst érem és harmadiknak kis ezüst érem.
2. Verndégek versenye. (Nyilt.) 4000 m., 12 kör. Elsőnek tiszteletdíj és nagy ezüst érem, másodiknak közép ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem.
3. Egyleti verseny. (Zárt.) 3000 m., 9 kör. A „Nagybecskereki Kerékpár Eylet” tagjai részére. Elsőnek Keresztes Aladár egyleti elnök tiszteletdíja és nagy ezüst érem, másodiknak közép ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem.
4. Tiszti verseny. (Zárt.) 3000 m., 9 kör. A tényleges szolgálatban lévő katonatisztek és tiszthelyettesek részére. Elsőnek és másodiknak tiszteletdíj.
5. Főverseny. (Nyilt.) 10.000 m., 30 kör. Elsőnek a „Nagybecskereki Kerékpár Eylet” tiszteletdíja és nagy ezüst érem, másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak közép ezüst érem.
6. Kezdők versenye. (Nyilt.) 2000 m., 6 kör. Versenyezhet mindenki, a ki még első díjat sehol sem nyert. Elsőnek Novák J. C., egyleti főkapitány tiszteletdíja és nagy ezüst érem, másodiknak közép ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem.
7. Térelőny verseny. (Nyilt.) 1000 m., 3 kör. Elsőnek a nagybecskereki hölgyek által felajánlott tiszteletdíj és nagy ezüst érem, másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak közép ezüst érem.
8. Hölgyek versenye. (Nyilt.) 1000 m., 3 kör. Elsőnek nagy ezüst érem, második- és harmadiknak közép ezüst érem.
9. Vigasz verseny. 1000 m., 3 kör. Nyitva csak oly kerékpárosoknak, kik az előző futamok egyikén részt vettek, de díjat nem nyertek. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak közép ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem. Nevezések a starton.
10. Match. Merschdorf Péter és Szávits Szvetolik között.

Tét nem fizetetik. Az érkező kerékpáros vendégek a Rózsa-szállodában szabad lakást élveznek.

Versenyszabályzat:

Versenyszabályzat: Dániel Ferenc központi főszolgabíró.
 Indítók: Novák J. C. és Deisinger Béla.
 Célibíró: Kovács Sándor.
 Pályabírók: Kokits A. F., Partilla Géza, Hiller László, Krutsay Károly, Stojkovits György, és Andel Károly.
 Időmérők: Dr. Eibeschtz Miksa, Schölnaszt Ödön és Kellner Miksa.
 Körjelző: Blaszovátz János.
 Körszámláló: Litavszki Pál.
 Számrendező: Radocsay László.
 Orvos: Dr. Steiner Gyula.
 Pénztárosok: Kernzár Lajos és Veréb István.
 Versenytitkár: Kálmán Mór.
 Versenyintéző: Keresztes Aladár.
 Belépti díjak: Páholy 8 frt. Fedett tribün 3 első sorában egy ülőhely 1 frt 50 kr., a többi sorban 1 frt. Számosatlan ülőhely 50 kr. Állóhely 20 kr. Passe partout 2 frt.
 Kerékpáron megjelenő és egyleti jelvényekkel ellátott kerékpár-egyleti tagok belépti díjat nem fizetnek, s a pályatesten belül foglalhatnak helyet.
 Nevezési sárlat 1898. május 14. este 9 óra

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése május 3.)

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőzben rövid ülést tartott, melyen harmadszori olvasásban elfogadta a szombaton letárgyalt törvényjavaslatokat.

Bánffy báró miniszterelnök felett azután Polónyi interpellációjára, kijelentve, hogy miként az már többször is említve lett, a kormánynak határozott kívánsága, hogy a kiegyezési javaslatok sürgősen tárgyalassanak, de azt az időpontot még nem képes jelezni, mikor a bizottságok hozzáfognak munkájukhoz. E tekintetben ugyanis fontos nézetek merültek fel s mihelyt ezekkel tisztába jött a kormány, a miniszterelnök kötelességének fogja ismerni annak indítványait a Ház elé terjesztetni. (Helyeslés jobbfelől.)

A Ház a választ tudomásul vette.

A háboru.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Havannából jelentik, hogy az amerikai hajórajnak nyoma veszett. Azt hiszik, hogy Key-Westbe indult.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Washingtonból telegrafálják: Az elnök kiáltványt tett közzé, hogy az Amerikában élő spanyolok jelentkezzenek, különben kénytelenek az országot elhagyni.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tempeből jelentik: Itt jelenleg 7000 katona van. Legközelebb ide várnak még 2 lovas és 2 tüzérezredet.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A madridi minisztertanács elhatározta hogy Madridban az ostromállapotot haladéktalanul kihirdeti.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madridból jelentik, hogy az amerikaiak elvágják a Fülöp-szigetek mellett a kábelt, a miért is megszakadt a távirati összeköttetés.

A tőzsdéről.

Budapest, május 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat, vételkedv és forgalom egyaránt gyenge, az árak 10—15 krral olcsóbbak. Kötetett: Buza májusra 14.20—14.25
 Buza szeptemberre 10.58—10.60
 Kukorica máj-juniusra 6.17—6.19
 „ júliusra 6.27—6.29
 Zab márc.-ápr. 6.00—6.02
 Repece 12.55—12.65

Szerkesztői üzenetek.

T. B. Tisztán autonom ügyről lévén szó nem avatkozunk bele. Bízunk az egyleti tagok bölcsességében, hogy olyan férfit fognak választani, ki a bizalomra érdemes. Ha a szerkesztőségi órák alatt felkeres, szívesen elmondjuk a többi szóval.

F. X. F. Nagy szívesen állunk barátaink rendelkezésére. De honnan tudjuk mi azt, hogy a fővárosi lapban hirdett pályázatnak mik a feltételei? Méltóztatassék egyenesen az illető intézethez fordulni. 2. A huzás még nem volt meg.

Zs. Köszönjük a gyors választ. Mielőbb intézkedni fogunk.

Városi színház.

Nagy-Becskerek, kedden 1898. május hó 3-án:

1000 ÉV.

Látványos színnű dalokkal, táncokkal és csoportosokkal 8 szakaszban, 9 kép és 4 nyílt változással. Irta és zenéjét szerette: Verő György.

Kezdeté nyolc órakor.

Arverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-kikindai kerületi első takarékpénztár végrehajtónak Budisin Pál karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt iránti végrehajtási ügyében a beodra-karlovai takarékpénztár és előleg-szövetkezet javára 130 frt s jár. bekebelezett követelés a kir. kincstár javára 154 frt s jár. erejéig bekebelezett követelés behajtása végett is a területén levő Karlova község határában fekvő 636. sz. tjkvben A I 916 hrsz. a. foglalt ingatlan 17 frt kikiáltási árban; az u. a. sz. tjkvben III 918. hrsz. a. foglalt ingatlan 423 frt kikiáltási árban; a karlovai 1735. sz. tjkvben A I 1561/33, 1561/34, 3290, 3292/26 hrsz. a. foglalt ingatlanok 268 frt kikiáltási árban; a karlovai 1754. sz. tjkvben A I 1561/23/a, 1561/24/a, 1561/25/a, 1561/26/a, 1623/2/b, 2877/f/165/b, 3286/104/a, 3294-3295 190/a hrsz. a. foglalt ingatlanok 920 frt kikiáltási árban és végre a karlovai 2684. sz. tjkvben A I 1 sor, 570/b. hrsz. a. foglalt ingatlan 74 frt kikiáltási árban 1898. évi május hó 24-ik napjának délelőtt 9 órájkor Karlova községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után járó váltás tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál 1898. évi március hó 7-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Arverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-kikindai első ker. takarékpénztár végrehajtónak Ney Jakab karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 500 frt iránti végrehajtási ügyében, a területén levő Karlova község határában fekvő 1179. sz. tjkvben A I. (267-268.) hrsz. a. foglalt ingatlanból Ney Jakab jutaléka 500 frt kikiáltási árban 1898. évi május hó 23-ik napján d. e. 9 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltást tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1898. évi március hó 7-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Arverési hirdetés.

A tbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kikindai ker. első takarékpénztár végrehajtónak Ney Jakabné szül. Pollák Julia volt karlovai lakos, örökösei névszerint Baran Dávidné szül. Ney Johanna, Ney Mari, Ney Miklósné szül. Ney Zsanette, kk. Ney Simon, kk. Ney Adél, kk. Ney Dávid, kk. Ney Gusztáv, kk. Ney Leó, kk. Ney Imre, kk. Bergenthal Miksa, kk. Bergenthal Lajos, kk. Bergenthal Béla, kk. Bergenthal Zeiga, kk. Bergenthal Irma végrehajtást szenvedők elleni 500 frt iránti végrehajtási ügyében a területén levő Karlova község határában fekvő 1179. sz. tjkvben A I. 1 sor (267-268) hrsz. a. foglalt ingatlanból fent nevezett végrehajtást szenvedők fele jutaléka 500 frt kikiáltási árban 1898. évi május hó 23-ik napjának d. u. 3 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a ki-

küldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Török-Becsén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi március hó 7-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán megüresedett torontál-szécsányi községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 800 frt évi fizetés és 40 frt évi halottkémlési díj, továbbá 30 kr. nappali és 60 kr. éjjeli látogatási díj.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint a törvényesen megkivánt képesítésüket igazoló felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi május hó 15-ig adják be, mivel a később beérkező folyamodványok figyelembe vételre nem fognak.

A német nyelv ismerete kívánatos.

Módos, 1898. évi április hó 20.

Dr. Gyertyánffy Jenő,
főszolgabíró.

GARA ÉS TÁRSA

a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest, Károly-körút II.

A nagy m. k. osztálysorsjáték első osztályának huzása május hó 11. és 12-én lesz. Ezen hat osztályból álló sorsjátéknál ismét több milliót fognak nyerni. Az első osztályu tervszerű betét

egy egész sorsjegyért 6 frt — —
egy fél sorsjegyért 3 frt — —
egy negyed sorsjegyért 1 frt 50 kr.
egy nyolczad sorsjegyért — 75 kr.

Rendelményeket azonnal eszközölünk.

GARA és TÁRSA a m. k. szabad. osztálysorsjáték főelárusító
Budapest, Károly-körút II. (308-3.3)

SZIVATTYUKAT
házi, ipari, mezőgazdasági. építkezési
és egyéb nyilvános célokra
kéz-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET
városi, községi,
gazdasági és gyári
tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöcegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENC)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCI-UT 45.

126-40.18

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. —